

Dorpsvisie

"HAPERT
Aantrekkelijk
en
Vitaal 2030"

Dorpsvisie "Hapert, Aantrekkelijk en Vitaal 2030"

Dit is de tweede dorpsvisie van het Georganiseerd Burger Overleg Hapert (GBOH).

De verschijningsdatum is januari 2018. Dat is in het jaar waarin het 10 jaar geleden is dat het GBOH werd opgericht.

Toekomstvisie "Hapert Toekomstbestendig?!"

De eerdere Toekomstvisie "Hapert Toekomstbestendig?!" heeft het GBOH uitgebracht vrij vlot na haar oprichting (najaar 2008). Daarvoor bestond een drietal redenen:

- als richtinggevend document voor haar werkzaamheden ten behoeve van de leefbaarheid van het dorp Hapert;
- om als dorpsgemeenschap Hapert een doordacht en breed gedragen bijdrage te leveren aan de totstandkoming van de toentertijd in ontwikkeling zijnde Toekomstvisie "Leven in Bladel" van de gemeente Bladel;
- als 'wensenlijst Hapert' voor de aan de raadsverkiezingen van 2010 deelnemende politieke partijen.

Deze in april 2009 gepresenteerde dorpsvisie was opgebouwd uit de door de GBOH -werkgroepen geleverde deelvisies:

- Wonen, Werken en Verkeer
- Centrumplan
- Onderwijs en Cultuur
- Zorg en Dienstverlening
- Winkelvoorzieningen
- Jeugd, Veiligheid en Sport
- Natuur, Milieu en Recreatie

Op die wijze droeg een compleet geacht aantal beleidsterreinen bij aan de totstandkoming van de toenmalige dorpsvisie. De veelheid aan op de toekomst gerichte noodzakelijke c.q. wenselijke maatregelen noopte tot het stellen van prioriteiten. De top 3 zag er in 2009 als volgt uit:

1. wonen
2. centrumgebied
3. verkeer

Anno 2018 zijn we bijna een decennium verder. Meermaals is vastgesteld dat in die periode, in constructieve samenwerking met de gemeente Bladel, veel is bereikt.

Met betrekking tot de belangrijkste in de dorpsvisie vastgelegde dorpswensen is dat in het kort:

- Om te kunnen voorzien in de toentertijd manifest ontbrekende adequate huisvestingsmogelijkheden, heeft er een inhaalslag plaatsgevonden. Deze is feitelijk nog bezig en krijgt ook de komende jaren een vervolg.
- De gewenste herinrichting van het centrumgebied (lees: de markt e.o.) is een feit geworden. De in de praktijk gebleken functionele gevolgen ervan, met name ten aanzien van parkeerfaciliteiten, verdienen aanvullende oplossingen.
- Er wordt concreet gewerkt aan diverse maatregelen om tot noodzakelijke verkeersverbeteringen te komen, vooral daar waar het gaat om de belangrijkste verkeersaders van Hapert.

Tijdens de "GBOH - historie" werd sedert pakweg 2012, 2013 ook actueel en van groot belang de totstandkoming van een nieuwe multifunctionele accommodatie (MFA) in het centrumgebied. Gepland was dat ons dorp daarmee in de loop van 2019 zou worden verrijkt met naar doelstelling en verwachting grote functionele en maatschappelijke gevolgen voor het dorpsleven en de (toekomstige) leefbaarheid van Hapert.

Niet minder belangrijk zijn de in dat kader ontstane ruimtelijke en functionele mogelijkheden om in het centrumgebied meervoudig en toekomstgericht tot een verdere optimalisering van gewenste dorpsontwikkelingen te komen.

Wat het maatschappelijk resultaat van de actuele heroverweging en besluitvorming over de MFA ook mag zijn, centraal blijft staan de vraag: "Wonen we dan in een van de meest complete dorpen uit de Kempen?". "Een dorp ook dat goed op haar toekomst is voorbereid?", op een "Hapert Aantrekkelijk en Vitaal 2030"?

De beantwoording van onder meer deze vragen roept de wenselijkheid op om tot een actualisatie te komen van onze eerdere uit 2009 daterende toekomstvisie.

Ook de volgende omstandigheden pleiten daarvoor:

- Onze dorpsvisie heeft zoals gezegd, de gemeente Bladel als bouwsteen gehanteerd voor de gemeentelijke Toekomstvisie "Leven in Bladel".
- In 2018 vinden er raadsverkiezingen plaats. Zowel in 2010 als in 2014 is het ons aardig gelukt om vele dorpswensen in de raadsprogramma's opgenomen te krijgen; zeker de belangrijkste. Dat pleit voor een herhaling van een gelijkstreckende actie ten behoeve van het nieuwe raadsprogramma 2018 - 2022.
- Er wordt opnieuw gediscussieerd om tot een meer adequate bestuurlijke organisatie van o.a. onze subregio te komen. Voor - en tegenstanders van gemeentelijke herindeling zijn het erover eens dat in dat kader dorpsraden en georganiseerde burgeroverleggen zoals het GBOH een meer nadrukkelijke rol en betekenis dienen te krijgen om de verbinding met de inwoners te houden.

Kortom, aanleiding genoeg om anno 2018 een dorpsvisie te presenteren die gebaseerd is op huidige inzichten en toekomstverwachtingen. Op een kijk in de toekomst vooral ook door onze dorpsgenoten die een grotere toekomst hebben dan een verleden. En dat verklaart ook de keuze voor een generatiegerichte aanpak.

Anders dan in 2008 / 2009 zijn nu niet de bestaande specifieke GBOH - werkgroepen aan het werk gezet, maar zijn de leerlingenraad van basisschool Het Palet en de KBO afdeling Hapert uitgenodigd bouwstenen aan te leveren voor de toekomstvisie. Voor de tussengeneraties, pakweg de 20 - 50-jarigen, is een debatgelegenheid georganiseerd analoog aan de TV-format Het Lagerhuis.

Algemene reacties zijn verzameld tijdens de GBOH - bijeenkomsten in 2017.

Dorpsvisie "Hapert, Aantrekkelijk en Vitaal 2030"

Opmerking vooraf:

Kijkend naar beide GBOH - dorpsvisies dan valt direct op dat zowel in 2009 als nu in 2018 de meest gewenste leefbaarheidacties voornamelijk gericht zijn op:

- het voorzien in adequate huisvestigingsmogelijkheden voor alle inwonersgroepen;
- een functionele versterking van het centrumgebied, inclusief een MFA
- een effectieve oplossing van de alom ervaren verkeersproblemen.

En dat correspondeert in belangrijkheid (nog steeds) met hetgeen in het dorp leeft en waaraan, met een doorkijk naar vooralsnog het jaar 2030, verder gewerkt moet worden om Hapert aantrekkelijk en vitaal te houden.

Deze dorpsvisie kent 2 delen:

- Onderwerpen te realiseren in samenwerking met de gemeente Bladel
- Doelstellingen te bereiken door het dorp zelf.

Ook dat is anders dan in 2009 toen vooral en praktisch uitsluitend richting gemeente Bladel werd gekeken om doelstellingen te bereiken. Nu is het besef nadrukkelijker aanwezig dat het dorp zeker ook zelf actief zal moeten bijdragen aan het gewenste behoud / versterking van de leefbaarheid. Deze dorpsvisie geeft daartoe geen kant-en-klare oplossingen. Het heeft immers een algemeen karakter waarbij de hoofdlijnen worden benadrukt. Nadere uitwerkingen zoals deels al aangegeven kunnen veelal op een later moment aan de orde worden gesteld.

Het centrale uitgangspunt luidt:

In het centrum van Hapert bevindt zich MFA "Hart van Hapert".

In deze multifunctionele accommodatie is plaats voor alle inwoners van Hapert om elkaar te ontmoeten en activiteiten te ontplooiën in de meest brede zins des woords. Naast algemene ruimte zijn er specifieke ruimten voor instellingen / organisaties voor onderwijs en educatie, cultuur, welzijn en zorg bijeengebracht en in verbinding met elkaar geclusterd.

DEEL 1

Onderwerpen te realiseren in samenwerking met de gemeente Bladel

1.1. Huisvesting voor de toekomst

Aangegeven is dat de volgende uitgangspunten van belang zijn:

- voor de leefbaarheid is een gecontroleerde groei van Hapert belangrijk;
- de aantrekkelijkheid van Hapert als woonkern is toegenomen vanwege de komst van het Kempisch Bedrijven Park en door de directe aansluiting op de A67; bij de samenstelling van het woningbouwprogramma moet daarmee rekening worden gehouden;
- Hapert moet dus kunnen groeien maar met behoud / versterking van het dorps karakter.

Om te kunnen voorzien in de behoefte aan huisvestingsmogelijkheden is het nodig:

- om vooral betaalbare starterswoningen te bouwen;
- en van meer woonruimten voor één persoonshuishoudens;
- in de sociale en vrije sector is een groter aanbod nodig aan betaalbare huurwoningen die een levensloopbestendig karakter hebben;
- de al bestaande mogelijkheid om grotere woningen te splitsen dient gestimuleerd te worden;
- doorstroming kan bijdragen aan de gewenste huisvestingsbehoeften en dient bevorderd te worden door meer senioren- c.q. zorgwoningen (alles begane grond) te bouwen, alsook meer halfvrijstaande woningen.

1.2. Functioneel versterken centrumgebied

Opgetekend zijn de volgende uitgangspunten:

- Hapert zet in op een woonkern met in het hart een levendig en sfeervol centrum;
- in dat centrum tref je detailhandel, alsook geclusterd educatie, onderwijs, cultuur en zorg;
- in de kern Hapert doe je je (dagelijkse) boodschappen; om te winkelen / shoppen ga je bijvoorbeeld naar de kern Bladel;
- zeker in relatie tot online boodschappen doen en de schaalgrootte van Hapert bestaat er nog voldoende detailhandel, maar het behoud van diversiteit aan winkelaanbod in het centrum is een punt van zorg.

Uitgesproken is dat hiervoor nodig is om:

- het winkelaanbod te blijven concentreren in een compact goed toegankelijk centrum waar je alles kunt vinden, ook vertier;
- daarop beleid te ontwikkelen (kernwinkelgebied), te stimuleren en/of aan te scherpen;
- doelgericht na te blijven denken over een aantrekkelijk centrum met een uiteenlopend aanbod, in combinatie met online boodschappen doen;
- de aantrekkelijkheid van het centrum te verhogen door een adequaat aanbod aan parkeerfaciliteiten.

1.3. Bevordering verkeersveiligheid

Inwoners van Hapert ervaren dat:

- het dorp een (te groot) aantal zeer verkeersonveilige situaties kent;
- deze zich met name voordoen in de Wijer en de Oude Provinciale weg;
- bijzondere knelpunten daar zijn de oversteek voor fietsers en voetgangers vanuit de Kerkstraat en bij garage van Mossel;
- de kruising bij Van Mossel met N284 alom als de meest gevaarlijke kruising moet worden beschouwd waarvan een daadwerkelijke oplossing niet langer mag worden uitgesteld;
- er ook te veel zwaar verkeer gebruik maakt van dorpsstraten zoals in het bijzonder de Nieuwstraat en de Ganzestraat;
- met name jongere weggebruikers de Nieuwstraat en Oude Provincialeweg ervaren als erg gevaarlijk voor overstekende fietsers en voetgangers;
- de totale verkeerssituatie te uitnodigend is voor sluipverkeer.

De realiteit bevestigt dat verkeersveiligheid een aandachtspunt van alle tijden is en dat wellicht ook zal blijven. Dat vereist vanuit het dorp (o.a. de buurtverenigingen, GBOH enz.) structurele alertheid. Positief is dat de gemeente concreet volop aan het werk is om de genoemde verkeersknelpunten daadwerkelijk aan te pakken. En vooral ook om dat niet alleen te doen in samenspraak met het GBOH maar vooral ook met de meest belanghebbende dorpsgenoten.

Anno 2018 worden de volgende additionele oplossingsrichtingen aangegeven:

- ontvlecht verkeersstromen i.p.v. drempels / wegversmallingen e.d.;
- zorg er voor dat de verkeersdruk wordt beteugeld door beter en sneller openbaar vervoer te regelen, met name ook richting Tilburg en België, vooral van belang voor studenten;
- verbeter de bestaande busregeling richting Eindhoven door vanaf Hapert een sneldienst (over de A67) te laten gaan rijden en dat vooral tijdens de spitsperiodes.

1.4. Behoud / versterken zorgverlening

Voor de alsmaar groter wordende doelgroep ouderen is het van groot belang dat:

- er in Hapert een steunpunt blijft waar men dagelijks terecht kan voor ontmoeting, ontspanning, voor dagopvang met een doorlopend programma en een maaltijd;
- het steunpunt een preventieve en signalerende functie kan behouden om o.a. eenzaamheid en isolement te voorkomen;
- in nauwe samenwerking met alle zorg- en welzijnsorganisaties en afstemming tussen huisartsen, praktijkondersteuners, wijkverpleging en therapeuten in het steunpunt ruimte en tijd wordt geboden voor "ouderen-consultatie";
- voor onze dorpsgenoten die lijden aan bijv. dementie of andere intensieve dagelijkse zorg nodig hebben er een tussenvorm wordt gerealiseerd tussen het klassieke verzorgingshuis en het verpleegtehuis.

En verder:

- om zo lang mogelijk deel te kunnen nemen aan het maatschappelijk leven spelen toegankelijkheid en mobiliteit een belangrijke rol;
- dat vereist meer aandacht voor toegankelijkheid van gebouwen en openbare ruimten bijvoorbeeld voor rolstoelgebruikers;
- dit is vrij eenvoudig te organiseren door toekomstige gebruikers er in het voorbereidende stadium bij te betrekken;
- eenzelfde aanpak is nodig om tot een aanzienlijke verbetering te komen van de toegankelijkheid voor het openbaar vervoer naar bijvoorbeeld ziekenhuis, verpleeghuis enz.

1.5. Natuur en groen

Hapert is herkenbaar aan de 'groene' uitstraling. Dit blijkt uit:

- het vele groen met heggen en bomen;
- midden in het dorp is een park;
- ontwikkeling van nieuwe natuur zoals bij het KBP;
- Cartierheide, de Pan en andere natuurgebieden.

Groen en natuur moeten behouden blijven en de toegankelijkheid moet worden versterkt. Dit kan door:

- het creëren van een groene plukroute zoals in naburige dorpen al is gerealiseerd (o.a. Bergeijk);
- het uitbreiden van wandelmogelijkheden in en rond het dorp;
- het onderhouden van wandel- en fietsroutes op de diverse netwerken en het verbreden van fietspaden in het buitengebied;
- het tegengaan van (illegaal) gemotoriseerd verkeer in en nabij de natuurgebieden door toezicht en het (her-)inrichten van natuurgebieden zodat toegang van gemotoriseerd verkeer (m.n. motoren en squads) niet mogelijk is.

1.6. Sport en Cultuur

Hapert kent uitgebreide voorzieningen voor het beoefenen van sport. Deze moeten behouden blijven.

Het bevorderen van mogelijkheden voor cultuurbeleving moeten worden versterkt.

- Hapert heeft in het centrum een sporthal met uitgebreide voorzieningen. Deze moet zo mogelijk geïntegreerd worden met de te realiseren MFA.
- Hapert kent op de Lemelvelden mogelijkheden voor buitensporten. Initiatieven voor nieuwe sporten dienen te worden ondersteund. Voor bestaande sporten wordt behoud nagestreefd. Het zijn wel de inwoners zelf die de ruggengraat blijven vormen voor het in stand houden van de diverse sportorganisaties.
- Voor cultuur uitoefenen zijn er mogelijkheden bij diverse verenigingen zoals muziekvereniging 'Kunst Adelt', toneelvereniging 'de Eenakter' en carnavalsvereniging 'de Pintewippers'. Deze en andere verenigingen zorgen voor cultureel vermaak. Zowel beoefenen als beleving. Het huidige gemeenschapshuis 'den Tref' en de toekomstige MFA is een belangrijke voorwaarde om dergelijke verenigingen in stand te houden en daarmee de leefbaarheid van het dorp te versterken.
- Voor professionele cultuuruitingen zijn de inwoners van Hapert aangewezen op theaters in naburige dorpen, Eindhoven en de rest van het land. Het is geen doel om professionele cultuuruitingen naar Hapert te halen. Het is dus ook geen doel de nieuwe MFA als theater te presenteren.
- Subsidies zijn een belangrijk instrument voor diverse sport- en cultuurverenigingen om continuïteit te bieden. Deze moeten dan ook gehandhaafd blijven.
- Het subsidiebeleid vraagt uitbreiding voor bijzondere eenmalige activiteiten die de gemeenschapszin van het dorp versterken. Met name wordt bedoeld op garantstellingen voor de grote risico's die de organisatie van dergelijke activiteiten met zich meebrengen.

- Verenigingen hebben naast ruimte voor activiteiten ook behoefte aan ruimte voor opslag. Deze is nu zeer beperkt beschikbaar in den Tref; en ook straks in de MFA is hiervoor geen ruimte. Ook voor het bouwen van bijvoorbeeld carnavalswagens of decors is geen ruimte beschikbaar. Of een boer moet hiervoor ruimte beschikbaar stellen. In Netersel heeft de gemeente meegewerkt aan het project 'de Muilerij'. Ook in Hapert is behoefte aan een vergelijkbaar initiatief. Aan de gemeente wordt gevraagd medewerking te verlenen aan een vergelijkbaar initiatief door een plaats aan te wijzen waarop een dergelijk initiatief mogelijk is. Het is aan de verenigingen om zelf 'de handen uit de mouwen te steken' voor de realisatie van een dergelijk initiatief.

1.7. Buitengebied

Hapert kent een groot buitengebied. Ook de inwoners van Dalem moeten zich thuis blijven voelen in Hapert. Het buitengebied dient ook de nodige aandacht te worden gegeven. Genoemd worden:

- De bereikbaarheid van Dalem moet in stand blijven. Daarentegen moet voorkomen worden dat Dalem overspoeld wordt met doorgaand verkeer. Ook Dalem moet bereikbaar blijven met een buurtbus.
- De agrarische sector staat sterk onder druk en is aan verandering onderhevig. Gestreefd moet worden dat boeren een boterham kunnen blijven verdienen. Kleinschaligheid kan soms een oplossing zijn, maar ook schaalvergroting is een optie. Agrarische sector is altijd een motor geweest van de economie. Ook voor Hapert. Daarentegen is de aandacht voor de gevolgen voor de volksgezondheid de laatste jaren vergroot. Van belang is vanuit verschillende invalshoeken te bezien wat gewenst en mogelijk is.

DEEL 2

Doelstellingen te bereiken door het dorp zelf

2.1. Algemeen

De algemene doelstelling is gericht op een behoud en versterking van de leefbaarheid en houdt er rekening mee dat:

- het verenigingsleven en de inzet van het vrijwilligerswerk de levensaders vormen van de leefbaarheid;
- ook in Hapert een toenemend gebrek is te constateren aan vrijwilligers, bijvoorbeeld bij kindervakantieweek, Koningsmarkt en bij sommige verenigingen;
- voornamelijk bij de jongere generaties tijd of motivatie ontbreekt voor het verrichten van broodnodig vrijwilligerswerk;
- de toekomst vereist dat we hierop samen een antwoord vinden;
- verenigingen sowieso elkaar meer kunnen opzoeken om elkaar te versterken, elkaar te ondersteunen en elkaars krachten te stimuleren;
- voor (nieuwe) vrijwilligers het vooral meer interessant moet zijn om vrijwilligerswerk te verrichten.

2.2. Verdere leefbaarheidsfactoren

- de mate waarin criminaliteit bestaat is in de gemeente Bladel veel lager dan in de rest van Brabant;
- de gemeente Bladel is ook de enige gemeente in Nederland met een 100% buurtpreventiedekking;
- er bestaat niet direct een gevoel van onveiligheid;
- wel bestaat een groeiende behoefte aan sociaal contact in de directe omgeving als tegenhanger van de impact van social media;
- school-, sport- en recreatievoorzieningen in Hapert e.o. zijn goed;

- het is prima dat de basisschool Het Palet zich breder profileert als cultuurprofielschool en samenwerking zoekt met bijvoorbeeld Muziekvereniging Kunst Adelt.

En we kunnen die positieve leefbaarheidsfactoren vergroten / versterken door:

- eventuele overlast van hangjongeren te voorkomen door leuke plekken in te richten waar jongeren elkaar kunnen ontmoeten; @seven is daarvoor al een goede voorziening die uitgebreid kan worden;
- de totstandkoming na te streven van een multifunctionele muziekruimte met een eigen podium voorzien van theaterverlichting en mengpaneel: een soort Podium 10 in de MFA;
- de MFA zo in te richten dat er veel verschillende mogelijkheden zijn om te werken; met meer verschillende werkruimtes dan alleen klassen, niet alleen zitmeubilair, maar ook mogelijkheden om staande en in beweging te werken;
- in de nabijheid van de MFA diverse speelgebiedjes aan te leggen waarop je op verschillende manieren kunt spelen: balsporten, spelen in kleine groepen, plekken waar je kunt verstopten en kunt klimmen, ook rustige plekken als je wat wilt kletsen;
- het educatief element voor de leerlingen van Het Palet te completeren met de inrichting van een moestuin(tje);
- de overlast aan hondenpoep op trottoirs en speelveldjes effectiever te bestrijden door meer hondenpoepbakken te plaatsen en wellicht ook enkele hondenuitlaatveldjes meer aan te leggen;
- de groenwaliteit van Hapert te koesteren en te laten uitgroeien tot van een monumentaal karakter;
- de natuurontwikkeling rond het KBP een vervolg te geven elders in en rond het dorp waardoor de wandelmogelijkheden worden vergroot en naar het voorbeeld van Bergeijk er een wandelrondje kan worden gerealiseerd;
- tot een verdere verglazing te komen van de digitale infrastructuur (gemeente stimuleert, initiatieven bij particulieren / bedrijfsleven);
- tot een aanbod te komen van kleine / middelgrote bouwpercelen voor bedrijven;
- verder in te spelen op van het KBP afgeleide voorzieningen zoals hotelfaciliteiten;
- extra aandacht te besteden aan ontmoeting tussen jong en oud zoals via het project 'Jong en Oud'.

TOT SLOT

Het behoort inmiddels tot het GBOH - DNA om de samenwerking op te zoeken en om omstandigheden te organiseren die bijdragen aan een aantrekkelijk en vitaal dorp Hapert.

Zeker met de komst van een MFA in het vooruitzicht kan vol overtuiging worden vastgesteld dat het dorp anno 2018 die kwalificatie heeft weten te bereiken. Niettemin bestaat de wenselijkheid om dat leefbaarheidsniveau vast te houden en zo mogelijk te versterken.

In 2009 hebben we dat met onze eerste dorpsvisie "Hapert Toekomstbestendig?!" voor alle beleidsterreinen aangegeven. Meer beknopt nu geeft deze 'tussenrapportage 2018' in algemene termen aan hoe we dat anno 2018 zien. Niet veel anders dan in 2009 zo blijkt.

Wat wel anders kan en wenselijk is, is de manier waarop dat kan / moet worden aangepakt. In samenwerking met de gemeente Bladel natuurlijk en ook op de vertrouwde constructieve wijze. Maar bij voorkeur meer nog met de verenigingen, instellingen en organisaties in ons dorp zelf.

Het is evident dat het GBOH daarbij andermaal een rol voor zichzelf ziet weggelegd. Een rol ook die wellicht meer van stimulerende, faciliterende en ondersteunende aard kan zijn. Van een situatie waarbij niet persé en uitsluitend GBOH-ers met elkaar aan de slag gaan, maar juist ook 'niet GBOH - gebonden' dorpsgenoten die willen bijdragen aan een Aantrekkelijk en Vitaal Hapert 2030.

GEORGANISEERD BURGEROVERLEG HAPERT

januari 2018